

هېرشه که ی نه مەریکا بۆ سەر شاری هەولێر، پوچی " هاوپه یمانی و دۆستایه تی کورد " ؟

سامان کهریم

zaryak@yahoo.com

هەردوو حیزبی دەسه لاتداری کوردستان، له سەرەتای جەنگی یەکەمی کەنداو و دواتر بە درێژایی سیاسەتە دژی ئینسانییەکانی ئەمەریکا ئەماوەی 12 ساڵدا ئەوپەری پشتیوانی خۆیان کرد ئە نابلوقە ی نابوری و برسیکردن و کوشتنی منداڵ و پیرسالانی عێراق و بۆردومانکردنی رۆژانە ی ناوچەکانی عێراق و دواتر جەنگی ئەمەریکا بۆ سەر عێراق و داگیرکاریەکی ئەماوەی نزیك بە دووسالی رابوردودا. ئەم ماوەیدا وەک دوو هیزی پێش ئەشکری هیزەکانی ئەمەریکا ئە عێراقدا، رۆلی گەورەیان گێراو بۆ بردنە پێشەوهی سیاسەتەکانی ئەمەریکا ئە عێراق و ئە راستیدا ئە باری سەربازی و موخابەرانی شەوه کۆمەکیکی گەورەیان پیکردووە و ناوچە یەکی فراوانیان ئە عێراقدا بۆ پاراستووە (کوردستان) و زۆری بە بۆدی گاردی مقەرەکانی ئەمەریکا ئە لایەن ئەم دوو هیزەوه دابینکراووە. ئە باری موخابەرانی شەوه چیان ئە دەست هاتبیت درێغان ئە کردووە. ئە حزابی کوردی هەر وە خوش مەشرف بوو ئە ئەها بەر بە پێی خۆی بینوووە و سیاسەت بە نانی رۆژ خواردن سوننەت و فەرەهەنگیکی رێشە دارو بە هیزی بزوتنەوهی کوردایەتی بە گشتی و ئەم دوو حیزبە بوو بە تاییه تی.

رۆژی 4 یە کەم مانگی سالی تازه، یە کە مین هیرشێ ئەمەریکایە ئە ناوچەکانی ژێر دەسلاتی پارتنی و یە کیتی دا. ئەم هیرشە گەرەکیکی هەزار نیشینی ناوهراسنی شاری هەولێری گرتەوه، گەرەکی سەیداوا، هە لیکۆپتەر هەستان و تە قە کردن ئە بەشی ناوخۆیی قوتابییانی زانکۆو بریندارکردنی 7 خویندکارو نارەحەتی وەزیری ناوخۆیی پارتنی ئە پە یوهند بەوهی کە هیزەکانی ئەمەریکا " هاونا هەنگیان ئە گەل ئە کردون و ئە یان هیشتووە کە هیزەکانیان نزیك ئەو شوینە بکەوێتەوه " پێش هەر شتیکی ریسواکردن و بیئیتبار کردنی پارتنی دیمکراتی کوردستان و هەموو ئەو کارانە یە کە خزمەت بە ئەمەریکا کردووە تی و ئە هەمانکاتدا ناماژە یەکی ناشکرایە بۆ پروپوچی تەواوی ئەو باسو و تیزانە ی کە ئە حزابەکانی بزوتنەوهی کوردایەتی و رۆشنبیرە کالفا مەکانی ئە نیو خە لکدا برەویان پێدە دات سە بەرەت بە " هاوپه یمانی " و " ئەمەریکا دۆستی کوردە " و " ئەمەریکا ریز ئە کورد دەرگیت " بە ناوی " کوردەوه سوپاس کردنی ئەمەریکا " و " ئەمەریکا بۆ رزگارکردنی گەلانی عێراق هاتووە " باسە پوچەکانی ئەم چە شنە. ئەم هیرشە ی ئەمەریکا مانای سیاسیە کە ی چاوسورکردنە وه یە کە ئە ئە حزابەکانی بزوتنەوهی کوردایەتی ئە پە یوهند بە کەرکوک و فیدرالیە تە وه، بە تاییه ت کارەکانیان ئە نیو شاری کەرکوک، کە ئە کۆتایی سالی 1993 و سەرەتای سالی 1994 دا چە ند جار مقەرەکانیان کە و تە بەر چە ککردن و گرتنی بەرپرسەکانیان.

ئەم هیرشە بۆ سەر شاری هەولێر و گەرەکی سەیداوا کە گەرەکیکی پر دانیشتوان و زەحمەتکێش نشینە و تە قە کردن ئە بەشی ناوخۆیی و بریندارکردنی قوتابییان مە حکومە و پێویستە ئە لایەن خە لکی کوردستان و نازاد یخووانی دنیاوه مە حکوم و ریسوا بکریت و بکەوێتە بەردەم نارەزاییه تی و تورە یی خە لکی کوردستانە وه. بە لām پە یوهندی نیوان پارتنی و یان هەردوو حیزبی دەسه لاتداری کوردستان و ئەمەریکا، ئە مە یان راستە وخو سەر کردایە تی هەردوو حیزب لێ بەرپرسیارە و پێویستە خۆیان باجە کە ی بدەنە وه. ئە وان عە دە تیا ئە کە پێش ئەشکری بۆ دەو ئە تیک بە کەن و چاوه رپی پاداشتە کە شی ئە کەن. ئە مۆنە ی ئەم جۆرە خە رمانی کە حکومە تی فاشستی تورکیا، حکومە تی فاشستی بە عس، حکومە تی فاشستی نیسلا می ئیران، ئە مرۆ شانسێ ئە وه یان هی ناو هە کە پێش ئەشکری بۆ ئەمەریکا بە کەن و هیوایان بۆ رۆژیکی ناوا دە خوارد.

ئە وان عە دە تیا ئە، بۆ یە خە ریکن، ئە م مە سە ئە یە بوو چارە سەر بە کەن کە " خە سارەت " یان بۆ بژمیرن، لای ئە وان ئە مە هە ئە ی هاوپه یمانی خۆیا ئە. بە لām بۆ خە لکی کوردستان مە سە ئە یە ک گرینگە، ئە پە یوهند بەم هیرشە ی ئەمەریکاوه، ئە وه یش ئە وه یە کە چە ند سا ئە ئە حزابەکانی بزوتنەوهی کوردایەتی و یە کیتی و پارتنی خە لکی کوردستان بە وه بیهۆش دە کەن کە ئەمەریکا پشتیوانیا ئە، ئەمەریکا دیمکراتی دە هینی و خە لک رزگار دە کات، وه تەواوی نیس ترا تیرێ ئەم دوو حیزبە بوو بەوهی کە پێش ئەشکری بۆ ئەمەریکا بە کەن و سیاسە تەکانی بە بە نه پێشە وه و خە لکیش ئە سەر ئەم پرۆیا گە ندانە بار بە یینن. ئە وه نیه بە هەموو توانای خۆیا ئە وه ئە رینگای بە ناو هە ئیژاردنە وه کوردستان ئیلحاق دە کە ئە وه بە عێراقە وه، ئە وه نیه، فیل ئە خە لک دە کەن و دەنگیان پێ دە دەن بۆ ئە وه ی کوردستان ئیلحاق بە کە ئە وه و خە لکە کە شی تە سلیم بە حکومە تی کۆنە پەرستی نیسلا می و قە ومپەرستی و تانیفە پەرستی عێراق بە کە ئە وه. ئە مۆنە ی کولن پاو ل ئە هە ئە بجه ئە مۆنە یە کە رۆ شنی هە لس و کە وتی ئەم دوو حزبە یە، ئەمەریکا و

كۆن پاوليېك كه خۆي يه كيېك بوه نه و كه سانهي كه ريگا بگريت نه وهى باسى كيميائي بارانى هه نه بجه بكرىته وه نه كۆنگريسي نه مهريكي دا، كه چي سه رانى هه ردوو حيزبى به خه مخورى خه ئكى هه نه بجهي ده ناسينن، رامسفيلىدى تاوانبارى جهنگو و پيشكه شكه رى چهكى كيميائي به صدام حسين به جهنگا وه رى رژگارى ده ناسينن و... نه م هي ر شه ي نه مه ريكا بو سه ر گه ره كى سه يداوا پيوسته هه موو نه م خوشخه يالئانه نه نيو خه ئكدا بره وي نيته وه و روحيه تى ناره زايه تى به رووى بو نى هي زه كانى نه مه ريكا نه كوردستان و عيراقدا به رزىكاته وه و خواستى چونه دهره وه ي هي زه كانى نه مه ريكا نه كوردستان ببينه خواستى هه مه گيرى خه ئك. ده بيت نه وه رۆشن بيت بو خه ئكى كوردستان كه نه مه ريكا سياسه ت و نيستراتيژى تايه ت به خۆي هه يه و هيچى پى نيه بو خه ئكى كوردستان و مه سه له ي كوردى كردۆته ماشيك به ده ستيه وه و به پى ي سياسه ته كانى خۆي به كار يده هي ني ت، نه ك نه گه ل وي ستى خه ئكى كوردستاندا نيه، به ئكو نه گه ل " فيدراليه تى " دۆسته كانى ؟! خوشيدا نيه و گه مه يان پى ده كات. دهرسيك كه پيوسته خه ئكى كوردستان نه م روداوانه وه ريگرى ت، نه وه يه كه هه تا زوه خويان رژگار بكن نه " نه حزابى كوردى نه گه مه ي نه مه ريكي دا " ري گاي نه وه ش ته نها جيا كردنه وه ي خويانه نه ريزه كانى نه م حيزبانه، بو نه وه ي ميژوو نوسيك نه مجاره يان جور نه ت نه كات بنوسيت " كورد نه گه مه ي نه مه ريكي دا " به ئكو بنوسيت " يه كيى و پارتى نه گه مه ي نه مه ريكي دا " .